

למדנו, באותה שעה האבות
מזמנים עם הגבורה, ומקדימים
לדבר עמה ולהתחבר עמה,
והקדוש ברוך הוא מדבר עמה
עליהם, והוא קורא לה לפרס
עליה את כנפיו. זהו שכתוב (שם
ג) מזמור לאסף אל אלהים ה' דבר
ויקרא ארץ וגו'. אל - זה אור
החכמה, ונקרא חסד. אלהים -
זו גבורה. יהוה - זו שלמות הכל,
רחמים. ועל זה - דבר ויקרא ארץ
וגו'.

רבי אלעזר היה יושב לפני רבי
שמעון אביו. אמר לו, הרי שנינו
אלהים בכל מקום הוא דין. יו"ד
ה"א וא"ו ה"א. יש מקום שנקרא
אלהים, כמו אדנ"י יהו"ה. למה
נקרא אלהים, והרי אותיות
הרחמים הן בכל מקום?

אמר לו, כך זה כתוב במקרא,
שכתוב (דברים ד) וידעת היום
והשבות אל לבבך כי ה' הוא
האלהים, וכתוב (מלכים א יח) ה'
הוא האלהים. אמר לו, דבר זה
ידעתי, שבמקום שיש דין יש
רחמים, ולפעמים במקום שיש
רחמים יש דין. אמר לו, בא וראה
שפכה זה, יהו"ה בכל מקום
רחמים. ובשעה שמהפכים
הרשעים רחמים לדין, אז כתוב
יהו"ה, וקוראים אותו אלהים.

אבר' בא ראה סוד הדבר, שלש
דרגות הן, וכל דרגה ודרגה
לבדה, ואף על גב שהכל אחד
ומקשרים באחד, ולא נפרדים זה
מזה. בא ראה, כל הנטיעות וכל
המאורות (שמלתהטים) כלם מאירים
ומתלהטים ונשקים ומתברכים
מאותו נהר ששופע ויוצא שהכל
כלול בו, ובו כלל הכל.

והנהר הזה נקרא א"ם לגן ומעל
לגן, משום שעדן משתתף עמה

האנא, בהיא שעתא, אבהן מזדמנין
במטרוניתא, וקדמין לאשתעי
בהדה, ולא תחברא עמה. וקודשא בריך הוא
מליל עמה בהו. והוא קארי לה לפרסא לה
גדפוי, הדיא הוא דכתיב, (תהלים ג) מזמור לאסף
אל אלהים יי' דבר ויקרא ארץ וגו'. אל: דא
נהירו דחכמתא, ואקרי חסד. אלהים: דא
גבורה. יהו"ה: דא שלימו דכלא, רחמי. ועל
דא, דבר ויקרא ארץ וגו'.

רבי אלעזר היה יתיב קמיה דרבי שמעון אבוי,
אמר ליה, הא תנינן אלהים בכל אתר
דינא הוא. יו"ד ה"א וא"ו ה"א. אית אתר
דאקרי אלהים, פגון (בראשית טו) אדנ"י יהו"ה.
אמאי אקרי אלהים, והא אתון רחמי אינון
בכל אתר.

אמר ליה, הכי הוא כתיב בקרא, דכתיב, (דברים
ד) וידעת היום והשבות אל לבבך כי יי'
הוא האלהים, וכתוב (מלכים א יח) ה' הוא
האלהים. אמר ליה מלה דא ידענא, דבאתר
דאית דינא, אית רחמי. ולזמנא, באתר דאית
רחמי, אית דינא. אמר ליה תא חזי דהכי הוא,
יהו"ה בכל אתר רחמי. ובשעתא דמהפכי
חייביא רחמי לדינא, כדין פתיב יהו"ה, וקרינן
ליה אלהים.

אבר' תא חזי רזא דמלה, תלת דרגין אינון,
וכל דרגא ודרגא בלחודוי, ואף על גב
דכלא חד, ומתקשרי בחד, ולא מתפרשי דא
מן דא. תא חזי, כלהו נטיעין, וכל אינון בוצינין
(דמתלהטין) כלהו נהירין ומתלהטין ומשתקיין
ומתברכאן, מההוא נהרא דנגיד ונפיק, דכלא
כליל ביה, (תרי נוסחי) וכללא דכלא ביה.
והא נהרא אתקרי א"ם לגנתא, ועילא מגנתא,
בגין דעדן משתתף בהדה, ולא פריש מנה. ובגין כך, כל מבויעין